

Landskap: Blekinge län

Upptecknat av: P. G. Pettersson

Härad: Moelekta

Adress: Hvalmsjö

Socken: Lillhärda

Berättat av: Sven Annering

Uppteckningsår: 1931

Född år 1835 i Lillhärda socken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

MINDRE TILLFÖRLITLIGT
Antaröigt
-jätterägenAntaröigt
so foto!

Uppteckningen rör sig om antaröer, krall. och bjättar
 Men har sitt antaröer, där som icke sitt däl man icke
 göra sig en föreställning om vilken krall dät är
 till större dät omfattar mest ett halvt länmland
 i omfang och innehar mängder av sten tusendatal
 vagnskastar, och ändå är dät endast en enda bärda
 av jättinnan broha, hon bar dät uti sitt förkläd
 män dät är att märka att dätta rör som ligger här
 på torra landett är icke mer än hålter av bärden
 ty förklädesbandet brast då broha gresade övar
 där tätt intill ligande antamila sjön, och där

oh här togade hon halva bärden, och den övriga hälften
lade hon på torra landett något från stranden, nu var det
gättens tur att ordna stenröset så att de kunde få sig
en konung inuti röset, gätten duse var mycket lätt och
ville att endast att dusabroarna skulle arbeta, men nu
var det duse som måste ordna med bostaden, han gjorde
här gångar och grötter nere i röset, som finnes en del av
ännu i dag, men är till största delen igänsarade under
tidarnas gång, där som nedskrivna dätta har varit där
alshilliga gångar och betraktat anta rötter som är något
mer än vad människor kan föreställa sig om naturens mycker,
anta rötter är beläget på gränsen mellan smäländ och Ulleking
eller med andra ord på gränsen mellan rissjögräddan och
Gillhövda församlingar, och har varit besökt av turende
tals prästnar, och besöket äroligen av flera haloniar.

22

2

2968

RE TILLFÖRLITLIGT

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3
2968

man har en villyestark tro till vad våra
 förfäder berättat om anta rör från de flydda ti-
 dar, att man varit nere uti lät och betraktat
 dess inredning hur dät har varit väl ordnat med
 gångrar och hamrar vid sidorna och gångarna, många
 uti våra dagar vågar man sig icke dit ned uti de
 hål som vetter rätt ned i rött ty dät är med för-
 star riska förenat, många har tänkt dämpa män
 vågar icke för dän stora riska som möjligen kan
 möta däm på sitt företag, dät berättas om då yätten
 var ur tiden och icke mer fans till, att trollen tog
 anta rör uti besittning, och slog sitt lägar där,
 och hur dämpa troll häryade och baserade uti
 byggnaderna där omkring, hur de stal och ruinerade
 de bönder som stapett sig ned uti dessa trakter

ANDRE TILLFÖRLITLIGT

hur de blev bestulna på alla slags värdeföremål ²⁴
samt även dyur o s v. mäniskorna blev övertaxad
av dessa troll, och kom uti stor spänning och oro, ty
så länge de hade jätten duse uti sin omgivning hade
man säkerhet och levde uti frid och lovn, ty jätten
var en fredlig varelse som icke förnärmade mäni
skorna på mensta sätt, mån när nu trollen kom
dit blev det något helt annat, nu vågade sig
icke kvinnor och bara utom sina stegar, ty trol
len var då genast framme och drog i väg män
däm och bedrev otukt med kvinnorna och barnen
stal trollen, det var en massa kvinnor som blev
uti havande tillstånd, och som själva bekräftade
att deras havandetilstånd, var tillkommet ge
nom de troll som nu behärskade antarna.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

INDRE TILLFÖRLITLIGT
2968

Appt C. W. Palm
P. S. S. Östberg
Juni 1835

Biblin
berättat
Sällskapet
2/1931

25
— detta var ju under den stora hedniska tiden då
ingen kristendom fanns till här i Blekinge eller småland
så att våra förfäder var icke stort likare än troll-
sen, sägar anhängare, och inte var det någon särskild
skada med att folket blev uppblandade med trollen
för så det blev ett hårdigt och kraftigt folk som
kunde och visste allt, det var därigenom det blev
så många kloka gubbar och kärringar, som kunde
tala om både det som hade hänt i lärdom, och det
som skulle hända, så att man kunde se sig för
en hel del olyckor, om man tog deras råd i acht.
Det var också genom trollen som de många trollhäxor
och trollgubbar kom till, dessa var ju inte så rara,
män gjorde man dem ingett ont, så hade man ingen
skada av dem utan tvärt om god nytta av dem,

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

2968

ANDRE TILLFÖRLITLIGT

6
2968

för si man kunde få god gjalt av däm vid
 nykrdammar och myghett anmatt, och så var dät
 ett så härdigt folk uti arbete o. d. och starka som
 små yättar, ja dät var gurt härogenom att våra
 farne förfäder var så kraftiga och tälde allt uti
 arbete, möld, och varme, och dät kom sig därav att de
 var utav dät gamla uofolketh som sedan kallades
 för troll, si dessa trollgobbar tyckte bra om de
 kvinnor som strävade sig hit i landett på något sätt
 från andra riken, dät var många slags folk, och
 och lärutar är vänsharna så myghett blandatt ras
 och nu blev dät trollens tur till att bemanna
 dessa kvinnor, och härogenom blev dät ytterligare
 ett mygt folk ras, en stor del som blev hällen
 troll och hällen av dät andra rasett, och dät blev

MINNRE TILLFÖRLITLIGT

håvor, och
trollgobbar, -

27
några rediga beständar hade man inte på den
tiden, så folkett gjorde sig yordular som de gravde in
mot stora backar som låg i lå för vinden andra
läremot byggde upp så små stegar av rundtimmar
som de täckte med yortarv i gjorde sig en spis
i ett hörn av grästen med en stor öppen pipa.
våra förfäder har berättat om hur trollen kom
in i stegar genom pipan. ja då var sannar-
ligen inte underligt, då pipan var ett par alnar
vid och endast högst fyra alnar hög från yorgol-
vett, där kunde ju vem som helst gå upp och ned
när man ville, och så toliga som trollen var
efter rediga hvinnfolm, så var det ingenting
att undra på att man fick påhäls av trollen
då de hade det så bekvämt att komma in och ut i stegen

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

2968

INDRE TILLFÖRLITLIGT

si trollen var ett mycket starkt slags
 invidar och kraftiga var di, har förfäddarna ta-
 lutt om sägas anhäng, och därför var det län-
 löst för kvinnorna att göra motstånd, det skulle
 endast förvärva saken, di blev nykta ändå, när
 en sådan trollgäbbe har varit i lag med län,
 i var en sådan härre har varit framme så var
 man säker på att kvinnan var i grann, och då
 hade man en trollblyting att vänta, och vad
 skulle man göra med det annat än att fö-
 upp den till di var en 15 år, då i vanliga fall
 gav de sig i väg från hemmet och blev borta
 för alltid, de även stal rediga barn och lämnade
 trollangar i stället, men si di var mest yriga
 på flickebarn, pojkarerna tog aldrig trollen,

MINNRE TILLFÖRLITLIGT

29
Ja mina föräldrar har talat om hur svårt
dessa föräldrar hade det med de där trollen uti
anta röt, di var många och så, i di stul allt som
var någont värde uti från människorna, och tog
hunnarna och bedrev otacht med och gjorde vad
de ville, si man viste inte reda på vad man
skulle göra för medel till att skydda sig med
för si folkett var hedniskt så väl som trollen
och därför hade trollen så stor framgång med
sina elackhetar blan människorna, män så
hann där en häxa, hon lärde dem hur de skulle
göra och hur de skulle bete sig med tichen och
af föremål som di skulle bära på sig för att
skydda sig för trollen, för att kunna hålla dem
på avstånd, och hur de borde få dem till att.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

2968

MINDE
TILLFÖRLITLIGT

Vad för föremål

flötta från antavör, om de ville släppa däm ³⁰
kett och hållett från platsen, vill folket giva
hänne dät han begärde så skulle hon ställa om
så att de kom därifrån på en viss tid, dät gick
man ju med på med tacksamhet, och härean fick
dät begärda, vad dät var kunde icke anhänging
redogöra, män om en kort tid var trollen
borta från antavör, och härean med däm
och vim dänna härean var dät viste ingen, som
hade en så stor makt över trollen, och från
dän tiden har där alldrig funnes några troll
uti antavör. Slutar Sven Anhänging
sin berättelse.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

2968

MINNEN TILLFÖRLITLIGT